

Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w pierwszym kwartale 2022 r.

Warszawa 2022

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
w pierwszym kwartale 2022 r.**

Opracowanie tekstu: Wydział Planowania w Departamencie Finansów Funduszy

Opracowanie graficzne: Biuro Poligrafii ZUS

Wydawca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

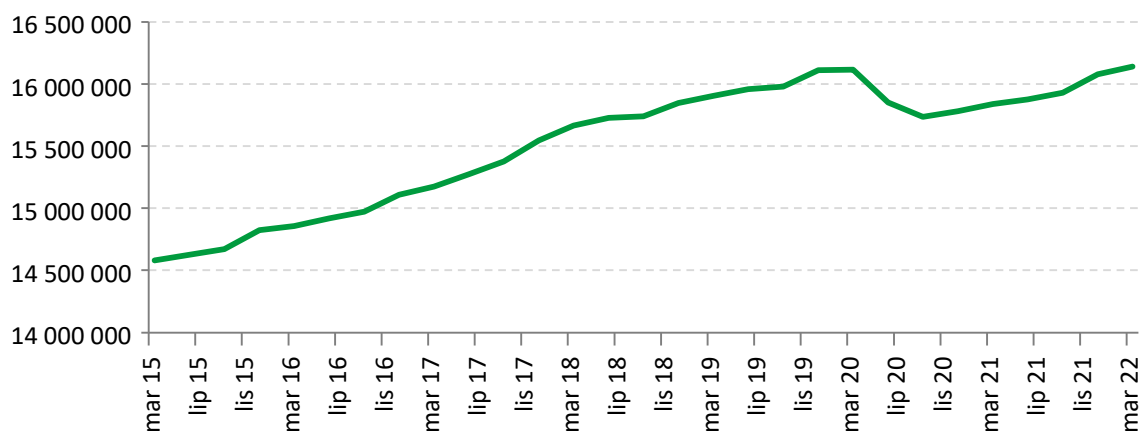
01-748 Warszawa

Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w pierwszym kwartale 2022 r.

Pierwszy kwartał 2022 r. w zakresie parametrów makroekonomicznych okazał się lepszy od przewidywań ekonomistów. Większość gałęzi gospodarki coraz mniej odczuwała negatywne skutki pandemii, a wojna w Ukrainie – choć stanowi istotny czynnik ryzyka dla koniunktury – w omawianym okresie nie miała jeszcze istotnego wpływu na sytuację makroekonomiczną. Parametry kluczowe z punktu widzenia przychodów Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyglądały pozytywnie: zatrudnienie (w sektorze przedsiębiorstw) wzrosło o 2,3% r/r, natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło aż o 11,7% – warto podkreślić, że był to największy wzrost od 2008 r.

Liczba ubezpieczonych w ZUS na koniec pierwszego kwartału br. wyniosła 16 140 tys. osób¹. Na przestrzeni ostatnich lat liczba ta systematycznie rosła, za wyjątkiem okresu pandemii. Na koniec marca 2022 r. zwiększyła się o 1,9% w stosunku do poprzedniego roku.

Wykres 1. Liczba ubezpieczonych w ZUS

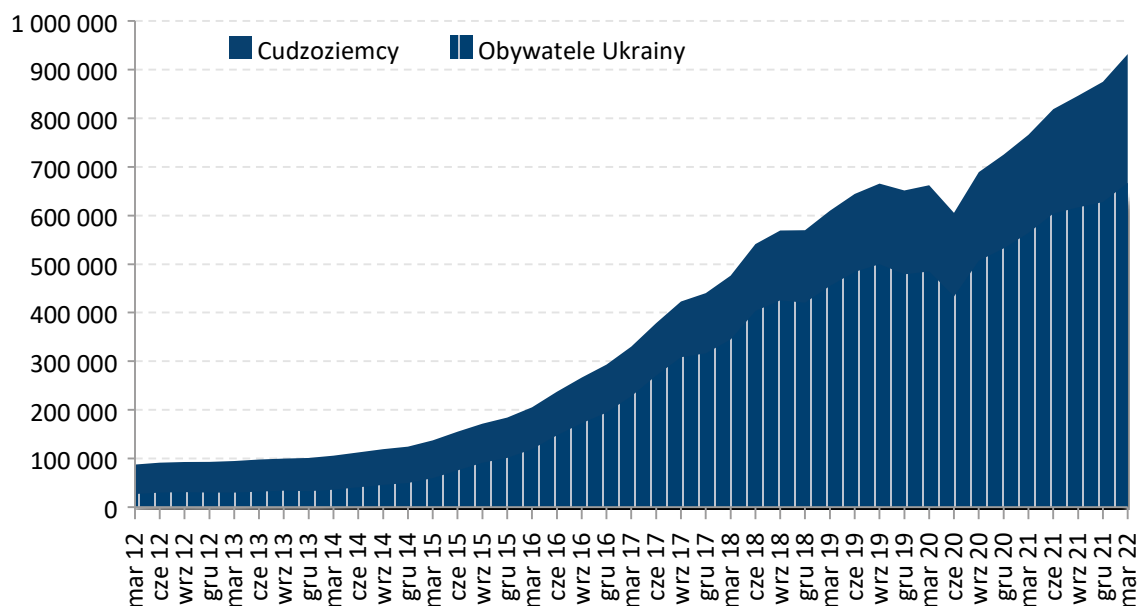

Warto zwrócić uwagę, że w Polsce pracuje coraz więcej cudzoziemców – stanowią oni 5,7% wszystkich ubezpieczonych. Na koniec marca 2022 r. w ZUS było zarejestrowanych 932 tys. obcokrajowców², co oznacza wzrost o 21,7% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku oraz wzrost o 6,5% w stosunku do stanu na koniec 2021 r. Największą grupę ubezpieczonych cudzoziemców (71,5%) stanowili obywatele Ukrainy – na koniec pierwszego kwartału ich liczba wyniosła 667 tys. osób, tj. o 18,2% więcej niż w marcu 2021 r. oraz o 6,3% więcej niż w grudniu 2021 r. Jednocześnie liczba obywateli Ukrainy wzrosła o blisko 25,5 tys. w stosunku do lutego br.

¹ Ubezpieczeni w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych.

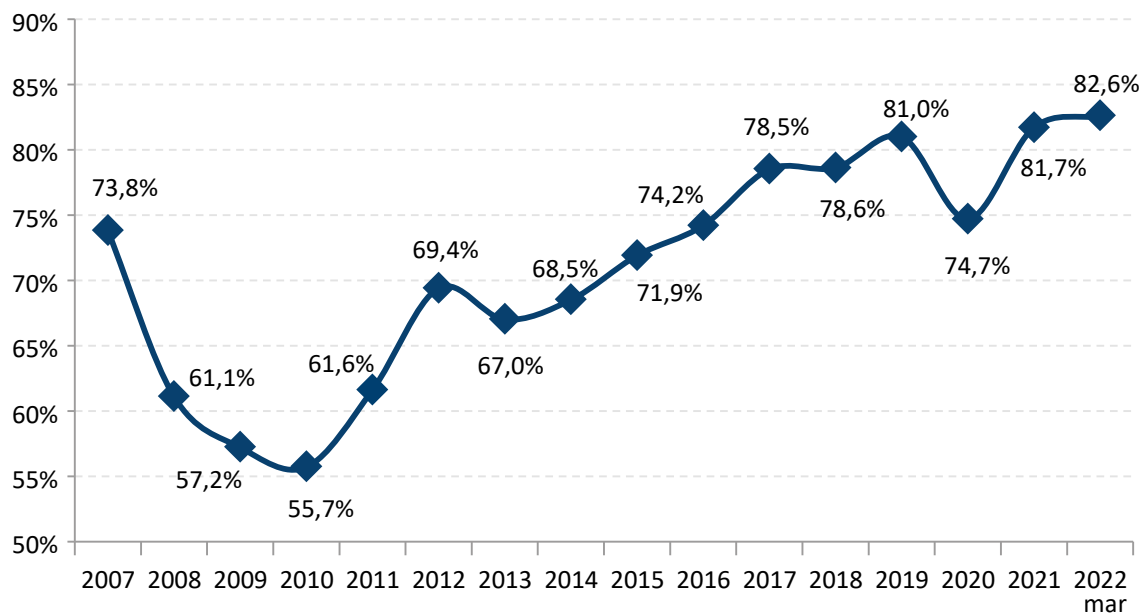
² Liczba ubezpieczonych, którzy w zgłoszeniu do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych podali obywatelstwo inne niż polskie.

Wykres 2. Liczba cudzoziemców zarejestrowanych w ZUS

Sytuacja na rynku pracy przełożyła się na dobrą kondycję finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o czym świadczy osiągnięty poziom wskaźnika pokrycia bieżących wydatków wpływami ze składek i ich pochodnych. Parametr ten pozwala na obiektywną ocenę utrzymania zdolności funduszu do wypłaty świadczeń. W pierwszym kwartale 2022 r. jego wartość wyniosła 82,6%.

Wykres 3. Wskaźnik pokrycia wydatków FUS wpływami ze składek i ich pochodnych

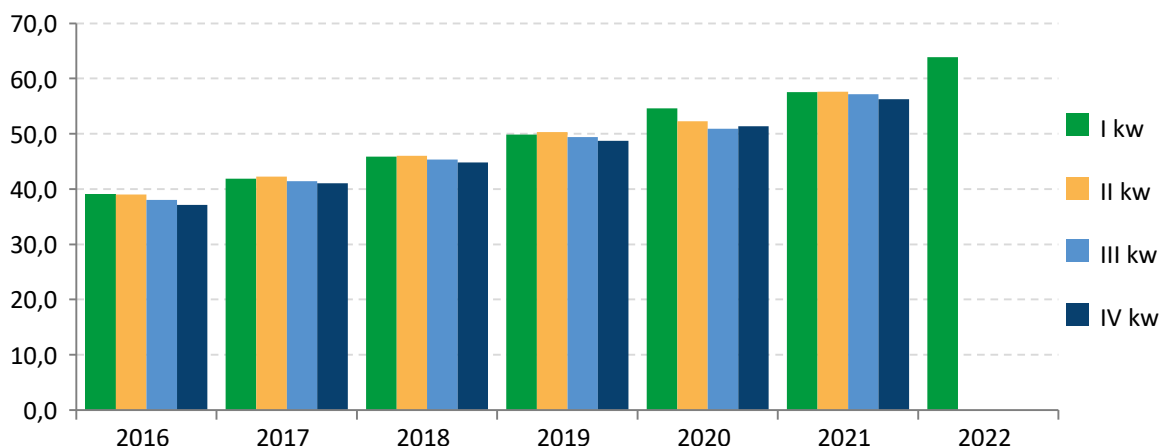

Zestawienie przychodów i kosztów FUS (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie styczeń–marzec		% r/r
	2021 r.	2022 r.	
Stan funduszu na początek okresu	17 726 714	7 308 902	41,2
Przychody (przypis)	60 719 516	75 630 835	124,6
Składki na ubezpieczenia społeczne	57 584 466	63 913 470	111,0
Dotacja z budżetu państwa	1 029 875	9 250 453	898,2
Pozostałe, w tym:	2 105 175	2 466 912	117,2
z tytułu reformy OFE	1 613 350	1 912 025	118,5
Koszty, w tym:	69 362 882	73 610 223	106,1
Emerytury i renty	60 192 187	64 270 959	106,8
Pozostałe świadczenia	8 149 323	8 019 145	98,4
Odpis na działalność ZUS	966 375	1 227 663	127,0
Prewencje rentowa i wypadkowa	37 468	67 829	181,0
Stan funduszu na koniec okresu	9 083 348	9 329 514	102,7

Największą pozycją przychodów FUS były składki na ubezpieczenia społeczne, których kwota według przypisu w okresie styczeń–marzec br. wyniosła 63,9 mld zł i była o 11,0% wyższa od osiągniętej w analogicznym okresie 2021 r. Wpływy składek wyniosły 60,5 mld zł i były o 9,7% wyższe niż w pierwszym kwartale 2021 r.

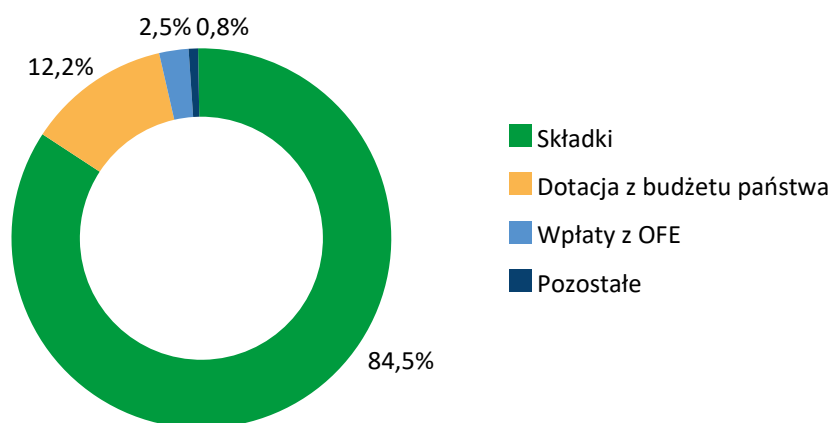
Wykres 4. Przypis składek na ubezpieczenia społeczne (w mld zł)

W okresie trzech miesięcy tego roku fundusz otrzymał dotację z budżetu państwa w kwocie 9,3 mld zł, czyli o 8,2 mld zł większą niż w pierwszym kwartale 2021 r. W ramach dotacji od 2019 r. wykazywane są również środki, które stanowią refundację składek przekazanych do OFE. W okresie styczeń–marzec 2022 r. kwota ta wyniosła 994,8 mln zł i wzrosła rok do roku o 5,6%.

Wpłaty z OFE, tj. środki przekazane do funduszu emerytalnego w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, ukształtowały się na poziomie 1,9 mld zł i były wyższe od przekazanych w analogicznym okresie 2021 r. o 18,5% na skutek wyższej niż przed rokiem wyceny aktywów OFE.

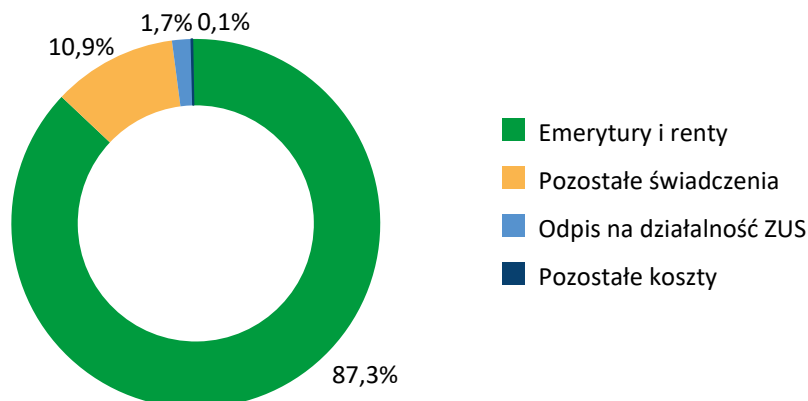
Wykres 5. Struktura przychodów FUS w pierwszym kwartale 2022 r.

Koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w pierwszym kwartale 2022 r. wyniosły 73,6 mld zł i były o 4,2 mld zł większe niż w pierwszym kwartale 2021 r.

Największą ich pozycją były transfery na rzecz ludności w kwocie 72,3 mld zł, obejmujące świadczenia emerytalno-rentowe oraz pozostałe świadczenia. W okresie styczeń–marzec wydatki na emerytury i renty finansowane z FUS wyniosły 64,3 mld zł, tj. o 6,8% więcej niż przed rokiem – to wynik rosnącej liczby świadczeń emerytalnych oraz ich waloryzacji.

Wykres 6. Struktura kosztów FUS w pierwszym kwartale 2022 r.

Przeciętna wypłata emerytury i renty w okresie styczeń–marzec br. wyniosła 2 669,03 zł³ i była wyższa o 6,6% r/r. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na wysokość świadczeń była ich waloryzacja – w 2022 r. wskaźnik waloryzacji wyniósł 107,0%. Miesięczny skutek waloryzacji emerytur i rent wypłacanych z FUS wynosi 1 431,5 mln zł.

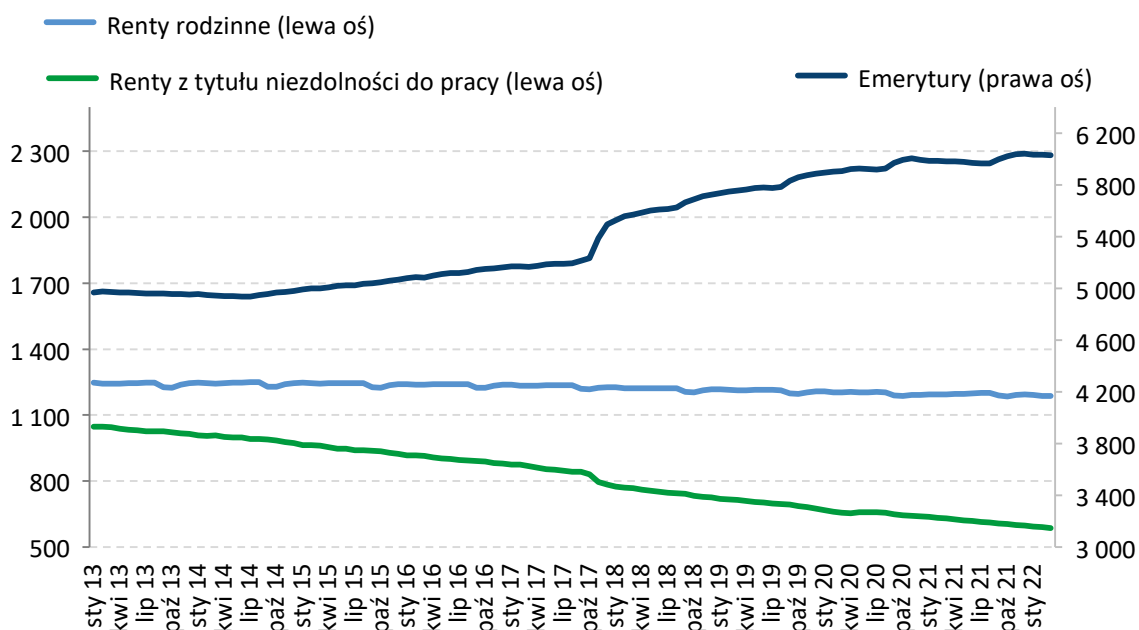
Informacja o przeciętnej wysokości świadczeń wypłacanych z FUS

Wyszczególnienie	Wykonanie styczeń–marzec		% r/r
	2021 r.	2022 r.	
Emerytury	2598,71 zł	2764,55 zł	106,4
Renty rodzinne	2298,28 zł	2451,59 zł	106,7
Renty z tytułu niezdolności do pracy	1983,04 zł	2130,27 zł	107,4

W pierwszym kwartale 2022 r. wypłacono przeciętnie miesięcznie 7 808,8 tys. świadczeń emerytalno-rentowych, tj. o 3,0 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2021 r. Przeciętnie miesięcznie wypłacono:

- 6 030,8 tys. emerytur – o 46,4 tys. więcej niż w analogicznym okresie 2021 r.;
- 1 188,4 tys. rent rodzinnych, czyli o 5,5 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2021 r.;
- 589,6 tys. rent z tytułu niezdolności do pracy, co oznacza spadek o 43,9 tys. w stosunku do pierwszego kwartału 2021 r.

Wykres 7. Liczba świadczeń emerytalno-rentowych (w tys.)

³ Przeciętne liczby świadczeń oraz ich wysokości podajemy bez wypłat świadczeń realizowanych na mocy umów międzynarodowych, emerytur i rent osób posiadających także prawo do świadczenia rolniczego.

Informacja o emeryturach i rentach z FUS przyznanych w pierwszym kwartale 2022 r.

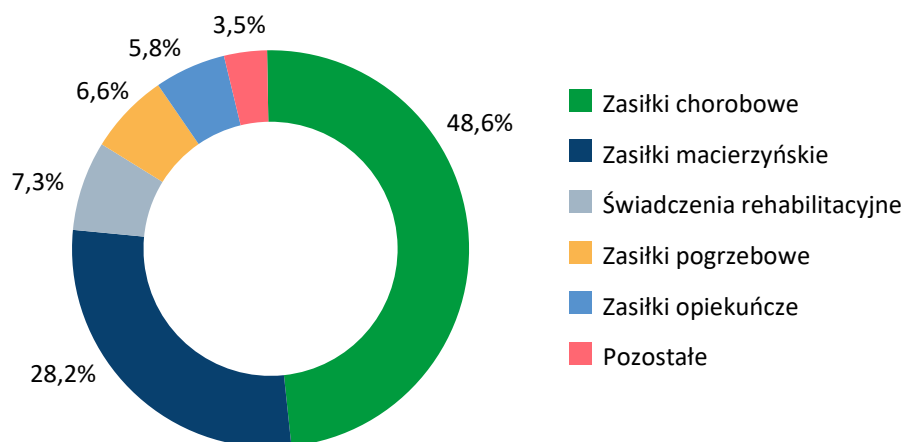
Wyszczególnienie	Liczba nowo przyznanych świadczeń*	Przeciętna wysokość nowo przyznanego świadczenia**
Emerytury	65,3 tys.	2 992,26 zł
Renty rodzinne	9,0 tys.	2 347,52 zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy	9,4 tys.	2 082,34 zł

* Dotyczy osób, którym przyznano świadczenie po raz pierwszy, i które podjęły jego wypłatę w stałym miesięcznym terminie płatności.

** Przeciętna wysokość świadczenia z momentu przyznania łącznie z kwotą dodatku pielęgnacyjnego, a w przypadku renty rodzinnej także dodatku dla sieroty zupełnej, bez wyrównań. W przypadku pobierania emerytury okresowej – łącznie z kwotą tej emerytury.

Pozostałe świadczenia wypłacane z FUS w okresie styczeń–marzec br. wyniosły 8,0 mld zł i były niższe o 1,6% w porównaniu do analogicznego okresu 2021 r.

Wykres 8. Struktura wydatków na pozostałe świadczenia

Największy udział w wydatkach na pozostałe świadczenia miały wypłaty zasiłków chorobowych, których kwota w omawianym okresie wyniosła 3,9 mld zł i była niższa o 5,8% w stosunku do pierwszego kwartału 2021 r. Przeciętna wysokość zasiłku wzrosła o 6,2% r/r, natomiast liczba dni zasiłkowych zmniejszyła się o 11,3%.

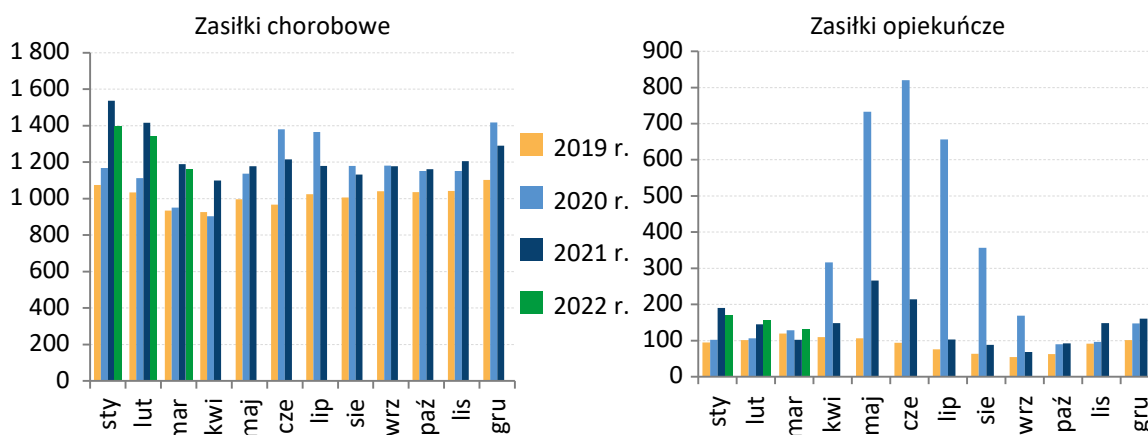
Wydatki na zasiłki macierzyńskie w pierwszym kwartale br. wyniosły 2,3 mld zł i wzrosły o 1,7% w stosunku do pierwszych trzech miesięcy 2021 r. Przeciętna wysokość zasiłku macierzyńskiego wzrosła o 8,1% w stosunku do analogicznego okresu 2021 r., natomiast liczba dni, w których pobierano zasiłki macierzyńskie, była niższa o 6,0% r/r.

Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne wyniosły 583,6 mln zł i były niższe od poniesionych w analogicznym okresie 2021 r. o 2,1%. Było to wypadkową wzrostu przeciętnej wysokości świadczenia o 6,3% r/r oraz spadku liczby świadczeń o 7,9% r/r.

Kwota wydatków na zasiłki pogrzebowe wyniosła 531,1 mln zł i wzrosła o 3,5% w stosunku do pierwszych trzech miesięcy 2021 r. z powodu większej liczby zgonów. W pierwszym kwartale 2021 r. wypłacono 132,9 tys. zasiłków pogrzebowych, tj. o 4,5 tys. więcej niż w analogicznym okresie 2021 r.

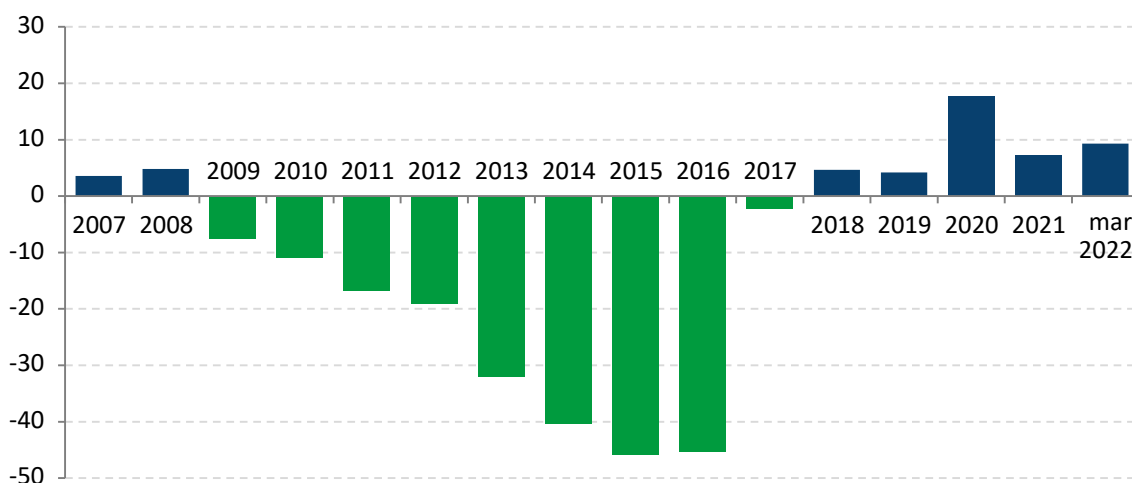
Wydatki na zasiłki opiekuńcze w pierwszym kwartale br. wyniosły 459,3 mln zł i były wyższe o 4,9% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Liczba dni zasiłkowych była niższa o 11,1% w porównaniu do pierwszego kwartału ubiegłego roku. Przeciętna wysokość zasiłku wzrosła o 18,0% r/r.

Wykres 9. Wydatki na zasiłki chorobowe i zasiłki opiekuńcze w latach 2019–2022 (w mln zł)

Na koniec marca br. stan funduszu wyniósł 9,3 mld zł, przy czym środki pieniężne to 3,8 mld zł. Należy podkreślić, że fundusz nie posiadał żadnych zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa, jak również z tytułu kredytów.

Wykres 10. Stan FUS na koniec okresu (w mld zł)

www.zus.pl/e-wizyta

 @zus_pl

[linkedin.com/company/zus-pl](https://www.linkedin.com/company/zus-pl)

www.zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH